

Kohta edellisen pöljän-pakinani luettuuan perhe sanoi, että nyt taisi isäntä kirjoittaa vähän "pieleen", että ei pitäs' yleistää, että opetetaanhan nyt muutakin kuin väkiluku, kun Oulusta puhutaan. Olisi sitäpaitsi sopinut tämän Panun ottaa huomioon sellainenkin mahdollisuus, että hänen kuopusensa saattaa unohtaakin saamansa opin ja toiseksi, että mistä se nyt lapsi aina muistaa, mistä minkin asian on oppinut, että kunhan ei olekin oppinut juuri koulusta armaan kotiseutunsa asioita. Johon kaikkeen minä, että minähän vain vähän provosoin, että keskustelua... Itsekseni kyllä ajattelin, ajattelin jo ennen kuin pakina meni painoonkaan, että kunhan ei nyt joku sellainenkin opettaja ottaisi itteensä, joka on aivan syytön, sillä tottahan minä tiedän, että on melkein yhtä monta opettajaa kuin on opettajaa. Sitä en kuitenkaan tiennyt, että opettajia ja koulunjohtajia Aukusti Rissanen, jota jo muutenkin pidän suuressa arvossa, on yhdessä kollegainsa Paavo Anttilan ja Eero Jääskeläisen kanssa julkaissut Oulun koulun kotiseutuoppi ja työkirja-nimisen kirjan itsensä WSOY:n kustannuksella. Tapahtui viime vuonna. Otan syykseni, että en tiennyt tätä,

mutta rohkenen vetää jonkinlaiseksi puolustukseksi tämän, että tapaus on näin tuore. Olen pahoillani aiheuttamastani mielipahasta ja mahottoman iloinen, kun olen saanut kirjan lainaan. Syytän Söderströmiä siitä, että se ei ole lähettänyt tätä ulottuvillaan oleviin toimituksiin esiteltäväksi ja riennän oitis ostoksille.

Kun siis nyt on olemassa nimenomaan Oulun koulun kotiseutuoppi, arvaan, että kaikki opettajat paneutuvat siihen ja

Panu: _____

Kotiseutuopas

mainiot koulunjohtajamme joista monet tietämällä tiedän mitä lämpimimmiksi kotiseutu-ihmisiiksi, huolehtivat tämän kirjan kulumisesta kansan lasten käsissä.

Pakinassani puhuin kuitenkin nimenomaan siitä, mitä me olemme kotiseutuasiaa eri puolilla vanhaa ja uutta kainuunaitten maata oppineet. Sen asian tiedän ja se ei olla häävii.

Aukustin ja kumppaneiden

Oulu-kirjan sensijaan vaikutti jo ensimmäiseltä näkemältä kerrassaan "häviltä". Vietin sen parissa muutaman rattoisan kevätmielisen vappuhetken.

Juuri ilmestyneessä Oulun koulun kohinassa vastaa oppilas, jolta on kysytty Oulun vanhinta taloa, että se on "arkkitehti Niilo Mattila". Kotiseutuoppimme on tietäväisempi. Se kertoo totuudenmukaisesti, että vanhin säilynyt puutalomme on Matilan talo Kirkkokadun varrella, museotaloksi ju-

linnan rakentajien "puumerkit", Baggen niinkuin Bheminikin nimikirjoitukset. Hyvin sopii tähän seuraan myös tervaveneen valokuva, piirros vanhoista rantamakasiineista ja valokuva "jäijjenlähöstä" Merikoskessa.

Vaikuttaa siltä, että tämä kirja on tarkoitettu melko nuorille koululaisille, se on ajatellen rakennettu vähin vuosiluvuin ja valikoiden tapahtumia, nimiä ja kuvia, joiden voisi kuvitella jo erikoisuutensaakin takia jäävän lapsen mieleen. Sara Wacklin esitellään Suomen ensimmäisenä kirjailijattarena ja vanhan Oulun kuvaajana, Teuvo Pakkala samoin vanhan, joskin edellistä nuoremman Oulun tallettajana. Oulun murretta edustamaan on lydetty mainio palanen Lauri Pohjolan pakinakirjasta.

Muutenkin Oulua, sen vanhoja jos nuoriakin kouluja ja monenmoisia muita touhuja on esitelty vähässä tilassa hämmästyttävän paljon. Myös Oulun ympäristö liittyy hauskasti tähän Kotiseutuoppiin. Oman mainintansa ansaitsee vielä karttavalikoima yli kolmen sadan vuoden ajalta. Tämän enempiä en kuvittelekaan olevani asiantuntija, joten toivotan vain iloisia oppitunteja Oulun koulujen erilaisiin kohinoihin.